

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind **verificarea electronică a vârstei pentru produse și servicii cu restricții de vârstă în mediul online**

1. Contextul normativ și problema de reglementat

Prezenta inițiativă legislativă pornește de la constatarea unui dezechilibru evident între normele existente privind protecția minorilor și realitatea actuală a comerțului electronic.

Legislația românească în vigoare prevede, în mod fragmentat, interdicții explicite privind vânzarea sau furnizarea către minori a unor categorii de produse și servicii, precum:

- băuturi alcoolice;
- produse din tutun și produse conexe, țigarete electronice și produse de vapat, cu sau fără nicotină;
- articole pirotehnice;
- jocuri de noroc;
- alte produse și servicii pentru care se impun praguri de vârstă prin acte normative speciale.

Aceste interdicții sunt însoțite de sancțiuni contravenționale și, după caz, penale, și se întemeiază pe nevoia de protecție a sănătății publice și a dezvoltării fizice și psihice a minorilor. Ele au fost însă concepute, în esență, pentru un context în care relația comercială se desfășoară față în față, iar verificarea vârstei este posibilă prin prezentarea unui act de identitate.

În mediul online, practica este radical diferită. Accesul la produse și servicii cu restricții de vârstă se realizează, de cele mai multe ori, prin simpla bifare a unei căsuțe de tipul „am peste 18 ani”, prin introducerea unei date de naștere fără niciun control sau prin formulări generice în termeni și condiții. În lipsa unui

mecanism efectiv de verificare a vârstei, interdicțiile legale rămân, în fapt, pur declarative.

Din perspectivă juridică și tehnică, această situație reprezintă un defect structural al cadrului normativ: interdicțiile există, sancțiunile există, dar lipsește componenta esențială de control ex-ante în mediul digital. Legiuitorul nu a definit până în prezent standardul de „verificare efectivă a vârstei” pentru vânzările la distanță și nici obligațiile statului de a pune la dispoziție o infrastructură adecvată.

Constituția României consacră, prin art. 34 și art. 49, dreptul la ocrotirea sănătății și obligația statului de a asigura o protecție specială copiilor și tinerilor. În condițiile digitalizării accelerate, această obligație nu mai poate fi îndeplinită doar prin interdicții formale, ci presupune instituirea unor mecanisme concrete, funcționale și adaptate mediului online, prin care vârsta să poată fi verificată înainte ca minorul să acceseze produse și servicii care îi sunt interzise prin lege.

2. Cadrul european: identitate digitală și verificarea vârstei

La nivelul Uniunii Europene, în contextul implementării portofelului european de identitate digitală (EUDI Wallet) și al dezvoltării unei abordări comune pentru verificarea vârstei online, Comisia Europeană a pus la dispoziție un **blueprint** și documentație tehnică aferentă unei soluții de verificare a vârstei, ca bază pentru implementări interoperabile și conforme cu protecția datelor¹. Documentația tehnică relevantă descrie, între altele:

- un Age Verification Profile, care stabilește cerințe funcționale și tehnice pentru emiterea și prezentarea/validarea „Proof of Age Attestations” în fluxuri interoperabile;
- un mecanism de trusted list pentru emitenții de „Proof of Age Attestations”, menținut la nivelul Comisiei, în care statele membre notifică emitenții acreditați, pentru a permite verificarea transfrontalieră;
- principii de minimizare a datelor și *privacy by design*, incluzând utilizarea atestărilor/credențialelor verificabile și divulgarea minimă, astfel încât utilizatorul să poată demonstra îndeplinirea unui prag de vârstă (de tip „peste X ani”) fără dezvăluirea datei nașterii ori a altor date personale inutile; aceste principii sunt coerente cu orientările EDPB privind „age assurance”

Aceste evoluții sunt corelate cu noile obligații introduse la nivel european pentru platformele online, în special cele referitoare la protecția minorilor în mediul digital. Se conturează astfel un cadru în care verificarea vârstei nu mai este lăsată la latitudinea fiecărui operator economic, ci este sprijinită de o

¹ Blueprintul propus de Comisia Europeană este încă în lucru la data redactării acestei propuneri de lege, 05 martie 2026, informații accesibile la: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-releases-enhanced-second-version-age-verification-blueprint?>

infrastructură europeană comună, interoperabilă, bazată pe atestări electronice de vârstă emise de furnizori de încredere.

România trebuie să își adapteze legislația internă și infrastructurile digitale, astfel încât să poată utiliza și integra aceste mecanisme. În lipsa unei reglementări naționale clare privind rolul statului, obligațiile comercianților online și modalitățile de integrare cu soluția europeană, există riscul ca protecția minorilor să rămână, în continuare, fragmentară și dependentă de inițiative punctuale.

3. Scopul și obiectivele propunerii legislative

Prezenta propunere legislativă are un dublu scop:

- 1.** să facă efective, în mediul online, interdicțiile deja existente privind vânzarea de produse și servicii cu restricții de vârstă către minori;
- 2.** să oblige statul român să organizeze și să implementeze o infrastructură națională de verificare electronică a vârstei, aliniată la modelul european, interoperabilă și care valorizează drepturile fundamentale.

În acest sens, obiectivele concrete ale proiectului sunt:

- instituirea unei obligații clare pentru comercianții online de a efectua verificarea electronică a vârstei înainte de finalizarea comenzii sau acordarea accesului la un serviciu cu restricții de vârstă, renunțând la practica lipsei de verificare efectivă;
- stabilirea obligației Ministerului Afacerilor Interne de a proiecta, implementa și opera o infrastructură națională de verificare a vârstei, care să permită comercianților realizarea acestei proceduri în mod gratuit;
- consacrarea unor garanții ferme de protecție a datelor cu caracter personal, prin limitarea conținutului confirmărilor de vârstă la informația strict necesară („vârsta minimă este / nu este îndeplinită”) și prin interzicerea reutilizării datelor colectate în scopuri incompatibile, cum ar fi profilarea comercială;
- crearea unui cadru de sancțiuni gradual și proporțional, care să descurajeze practicile neloiale și să stimuleze conformarea voluntară.

Proiectul nu modifică pragurile de vârstă și nu extinde sfera produselor sau serviciilor pentru care vânzarea către minori este interzisă sau limitată; el intervine exclusiv asupra modului în care aceste interdicții sunt aplicate în mediul online, în logica unei legi-cadru complementare.

4. Situația legislativă actuală și lacunele identificate

Actele normative speciale în vigoare stabilesc, fiecare în domeniul său, regimul juridic al produselor și serviciilor cu restricții de vârstă. Totuși:

- nu există dispoziții exprese privind modalitatea de verificare a vârstei în cazul contractelor la distanță și al comerțului electronic;
- nu este definit un standard minimal pentru ceea ce înseamnă „verificare efectivă a vârstei” în mediul online;
- nu este clarificat rolul statului în organizarea unei infrastructuri tehnice care să permită operatorilor economici respectarea acestor obligații într-un mod practic și interoperabil.

Consecințele sunt multiple:

- aceeași interdicție legală este aplicată diferențiat: strict în mediul offline și, adesea, pur formal în mediul online;
- comercianții care investesc voluntar în soluții reale de verificare a vârstei sunt dezavantajați competitiv față de cei care se limitează la simple declarații pe proprie răspundere;
- autoritățile de control nu dispun de un reper legal unitar pentru a aprecia dacă un comerciant online și-a îndeplinit sau nu obligația de a nu vinde minorilor.

În lipsa unei intervenții legislative, această situație riscă să se perpetueze, iar adaptarea cadrului național la standardele europene să devină anevoioasă și fragmentată.

5. Soluția legislativă propusă

Propunerea legislativă privind verificarea electronică a vârstei pentru produse și servicii cu restricții de vârstă în mediul online prevede, în esență:

- instituirea unei obligații generale pentru comercianții online de a efectua o verificare electronică a vârstei cumpărătorului sau utilizatorului, anterior finalizării comenzii sau acordării accesului la un serviciu cu restricții de vârstă;
- excluderea expresă a practicii de a considera suficientă simpla auto-declarație de tip „am peste 18 ani”, fără utilizarea unui mijloc de identificare electronică sau a unui serviciu de verificare a vârstei;
- obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a organiza infrastructura națională de verificare a vârstei, interoperabilă, prin desemnarea autorității sau autorităților competente și asigurarea documentației tehnice și a ghidurilor pentru mediul de afaceri;
- consacrarea unor reguli detaliate privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

- instituirea unui regim de sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea obligațiilor.

Proiectul respectă principiul neutralității tehnologice: nu impune utilizarea unui anumit produs software sau a unui anumit furnizor, ci trasează criteriile generale de încredere, interoperabilitate și protecție a datelor, iar implementarea se va stabili prin normele metodologice de aplicare a legii, cu implicarea autorităților competente, a mediului de afaceri și a societății civile.

6. Impactul preconizat

Impactul social principal al legii este consolidarea protecției minorilor în mediul online, prin reducerea posibilității de a accesa cu ușurință produse și servicii care le pot afecta negativ sănătatea și dezvoltarea. Deși niciun sistem nu poate elimina complet riscul, introducerea verificării electronice reale a vârstei închide o breșă evidentă a cadrului actual.

Pentru mediul de afaceri, proiectul introduce o obligație de conformare tehnică pentru comercianții care vând online produse și servicii cu restricții de vârstă. Această obligație este însă echilibrată de:

- claritatea regulilor (obligațiile sunt definite unitar, transversal pentru toate categoriile de produse și servicii vizate);
- obligația statului de a organiza o infrastructură națională și de a pune la dispoziție documentație tehnică și eventual componente de referință în mod gratuit;
- posibilitatea unei implementări etapizate, cu termene rezonabile de conformare, mai ales pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Pentru administrația publică, proiectul nu creează o sarcină cu totul nouă, ci clarifică și structurează responsabilități care oricum decurg din obligațiile constituționale și europene ale statului, oferind un cadru legal ferm pentru investițiile necesare în infrastructura de identitate digitală și verificare a vârstei.

7. Compatibilitatea cu Constituția și dreptul Uniunii Europene

Inițiativa este compatibilă cu:

- Constituția României, în special cu dispozițiile privind dreptul la ocrotirea sănătății și protecția copiilor și tinerilor;
- actele normative speciale în vigoare care reglementează regimul juridic al produselor și serviciilor cu restricții de vârstă, pe care le completează fără a le modifica conținutul material al interdicțiilor;
- principiile dreptului Uniunii Europene în materie de identitate electronică, servicii de încredere, servicii digitale și protecția datelor cu caracter personal, prin accentul pus pe interoperabilitate, minimizarea datelor, proporționalitate și securitatea prelucrării.

Prin referința la profilul european de verificare a vârstei și la listele de încredere gestionate la nivel european, proiectul facilitează interoperabilitatea și contribuie la integrarea României în arhitectura digitală comună a Uniunii Europene.

8. Concluzii

Propunerea de **Lege privind verificarea electronică a vârstei pentru produse și servicii cu restricții de vârstă în mediul online** urmărește să transforme o interdicție adesea formală într-un mecanism efectiv de protecție a minorilor, adecvat realităților economiei digitale și aliniat evoluțiilor europene.

În numele inițiatorilor,

Senator

RUS Vasile-Ciprian

Deputat

BERESCU Monica-Elena

Deputat

BULEARCĂ Marius-Felix

Deputat

MARUSSI George-Nicolae